

Groepshuisvesting zeugen: brijvoeding met lange trog

Anita Hoofs en Henk van der Mheen

Brijvoeding via een lange trog combineert de managementvoordelen van gelijktijdig vreten, en stabiele groepen met de economische voordelen van het voeren van brijvoeding met brijproducten. Dit voersysteem geniet dan ook veel belangstelling vanuit de praktijk. Met name grote bedrijven en bedrijven die reeds in het bezit zijn van een brijvoerinstallatie kiezen vaak, vanwege de geringe benodigde investeringskosten, voor dit voersysteem. Onderzoek naar dit systeem is nog in volle gang. Dit artikel meldt de (positieve) ervaringen tot nu toe.

Onderzoek

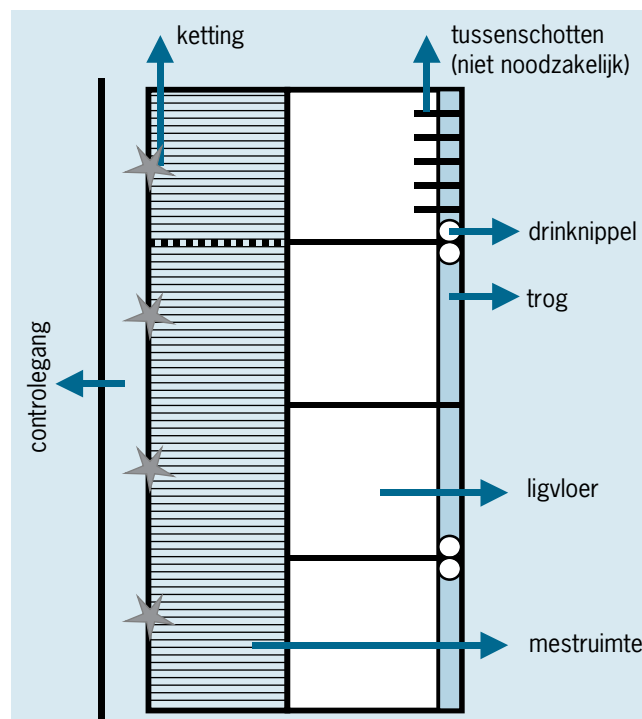
Op het Praktijkcentrum in Sterksel worden in opdracht van het PVE voersystemen voor groepshuisvesting getest. Een van deze systemen is brijvoeding via de lange trog. In dit onderzoek geven we aan hoe een systeem in de praktijk functioneert. Wat zijn de sterke en zwakke punten van het systeem, zijn er risico's op niet functioneren en zijn er eisen ten aanzien van de hok-layout en het management? Deze informatie is niet alleen afkomstig vanuit Sterksel, maar ook van discussies met varkenshouders die het specifieke voersysteem gebruiken. Al deze informatie wordt gebundeld waarmee u dan zelf de keus kunt maken of dit systeem goed aansluit bij uw wensen en uw bedrijfsomstandigheden. Volgende jaar, zal het onderzoek afgesloten worden en zullen de resultaten gepubliceerd worden.

Brijvoeding via een lange trog

De zeugen vreten bij dit systeem gelijktijdig. Voor elke zeug is er een vreetplaats met een vreetbreedte van 45-50 cm. Bij enkele troggen kunnen per brijvoerventiel zes tot acht zeugen gevoerd worden. Voor een goede verdeling van de brij in de trog dient de valpijp een Y-uitloop te hebben. De voeding

Kenmerken voersysteem

- brijvoeding met bijproducten via lengte trog (trogbreedte 45-50 cm per zeug)
- eenvoudige techniek
- geen individuele dierherkenning
- toepasbaar bij stabiele groepen
- gelijktijdig vreten (eenvoudige diercontrole)
- voorkeur eenmaal daags voeren (verzadigingsgevoel, rust)
- een ventiel voor 6-8 zeugen (uitdoserende Y-uitloop i.p.v. T-uitloop)
- geschikt voor stabiele groepen (6-40 zeugen)
- voeding op hokniveau 1 of 2 maal daags

Brijvoeding via de lange trog

vindt plaats op hokniveau. Een dekgroep moet op basis van pariteit en conditie verdeeld worden in 2 tot 3 koppels c.q. hokken, zodat alle zeugen binnen een hok dezelfde voergif kunnen krijgen. Om de onrust tijdens het verstrekken van de brij in de troggen zoveel mogelijk te beperken wordt het rantsoen in twee stappen uitgedoseerd. In eerste instantie wordt in alle troggen 20 % van het rantsoen uitgedoseerd. Dit om zo snel mogelijk alle troggen te voorzien van brij zodat alle zeugen vreten kunnen. Meteen daarna wordt de overige 80 % uitgedoseerd.

Het voersysteem kan direct na het dekken worden toegepast. Omdat onbeperkte drinkwaterverstrekking bij varkens ouder dan twee weken verplicht is, moet een drinknippel in de trog of een separaat drinkbakje toegepast worden. Een nippel in de trog is het eenvoudigst, het goedkoopst en waarschijnlijk ook het meest hygiënisch.

Pluspunten

- volledig geautomatiseerd voersysteem
- goedkoop voor grote bedrijven en bedrijven die reeds in het bezit zijn van een brijvoerinstallatie
- eenvoudige techniek (geringe storingsgevoeligheid)
- vervoederen van bijproducten is mogelijk
- zeugen hoeven het systeem niet aan te leren
- eenvoudige diercontrole door gelijktijdig vreten

Resultaten tot nu toe

Uit de resultaten tot nu toe blijkt dat:

- de overgang van individuele huisvesting naar groepshuisvesting bij dit systeem vlot verloopt. De zeugen hoeven niet aangeleerd te worden en de zeugen wennen snel aan het voerprincipe;
- eenmaal daags voeren de voorkeur heeft boven tweemaal daags voeren. Bij eenmaal daags voeren is het verzadigd. Ook is het verschil in voeropname tussen snelle en langzame vreters kleiner bij eenmaal daags voeren dan bij tweemaal daags voeren;
- de verschillen in conditie van de zeugen door verschillen in voeropname binnen acceptabele grenzen blijft;
- bij kleine groepen moet de selectie van zeugen die bij elkaar in een hok gehuisvest worden bij inleg plaatsvinden. Bij grotere groepen geldt dat tijdens de drachtperiode op elk willekeurig moment zeugen die te schraal of te royaal in conditie zijn geselecteerd kunnen worden. Door middel van het plaatsen van een tussenhek kan van een grote groep meerdere kleinere groepen gemaakt worden;
- het voerproces verloopt bij koppels van 6-8 zeugen (een trog) iets rustiger dan bij koppels groter dan 8 zeugen (meerdere troggen). Het aantal plaatswisselingen tijdens het vreten is in kleine koppels kleiner dan bij de grote koppels;

Toch wel gezellig dat samenvreten

- de voorkeur gaat uit naar enkele lengtetroggen waarbij het hok achtereenvolgens bestaat uit een hellende dichte vloer en een roostervloer. Bij toepassing (dubbele) dwarstroggen ontstaan drie (dode) hoeken in het hok waardoor de kans aanwezig is dat de varkens in de hoek op de dichte vloer gaan mesten;
- de dichte vloer grof afgewerkt moet worden. Een te glad afgewerkte vloer lijdt tot glijpartijen tijdens het voerproces;
- tussenschotten in de trog van circa 60 cm niet noodzakelijk zijn. Het voerproces verloopt zonder tussenschotten bij koppels groter dan 6-8 (meerdere trog) beter dan met tussenschotten. Zonder tussenschotten is het voor de zeugen makkelijker om een plaats aan een trog af te dwingen dan met tussenschotten. Bij koppels van 6-8 zeugen (één trog) is het voordeel van tussenschotten gering. De zeugen staan tijdens het vreten iets rustiger. In principe zijn dwarsspijlen in de trog zowel bij grote en kleine koppels voldoende;
- hoe groter het koppel hoe groter de bewegingsvrijheid van de zeugen. Koppels groter dan 40 zeugen worden niet geadviseerd. Bij koppels groter dan 40 zeugen wordt de loopafstand die de zeugen afleggen moeten naar een plek aan de trog te lang.
 - hokbevuiling een aandachtspunt is. Bij gelijktijdig vreten mesten de dieren meer gelijktijdig dan bij volgtijdig vreten. De dichte vloer is voldoende schoon als vloerverwarming toegepast wordt. De hokbevuiling is bij grote koppels iets geringer dan bij kleine koppels. Dit omdat bij kleine koppels de mestruimte relatief kleiner is dan bij grote koppels.

Minnen

- geen inzicht in individuele voeropname van de zeugen
- door verschil in vreesnelheid bestaat het risico dat niet alle zeugen evenveel voer opnemen en in conditie gaan verschillen. Het oog van de varkenshouder speelt een belangrijke rol.
- zeugen die tijdelijk individueel gehuisvest moeten worden moeten uit de groep gehaald worden.

Grote of kleine koppels bij brijvoeding via lange trog

6-8 zeugen per hok 12-40 zeugen per hok

• Verloop voerproces	+	
• Selectie zeugen op conditie gedurende dracht		+
• Bewegingsvrijheid		+
• Zuiverheid dichte vloer		+